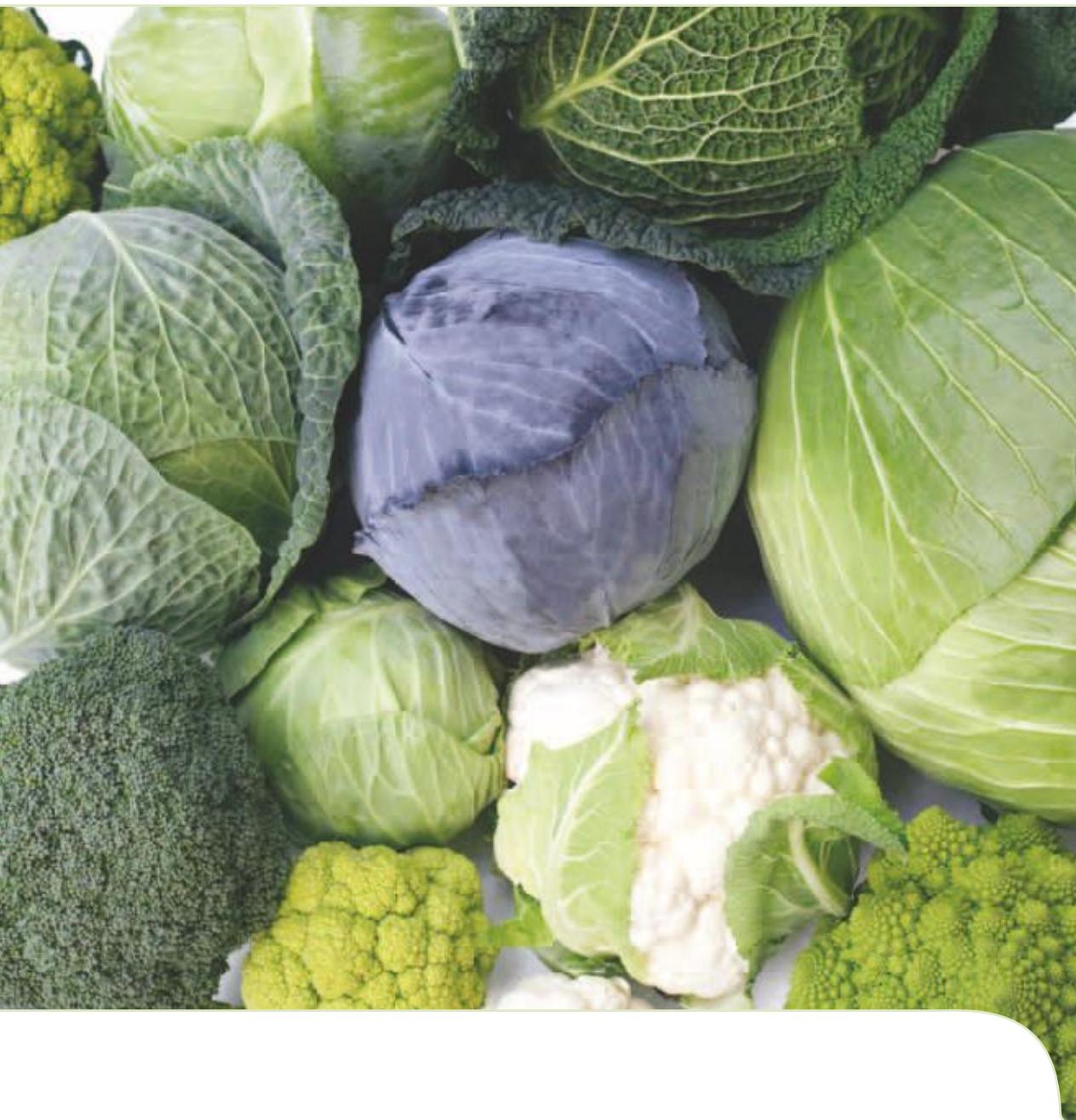
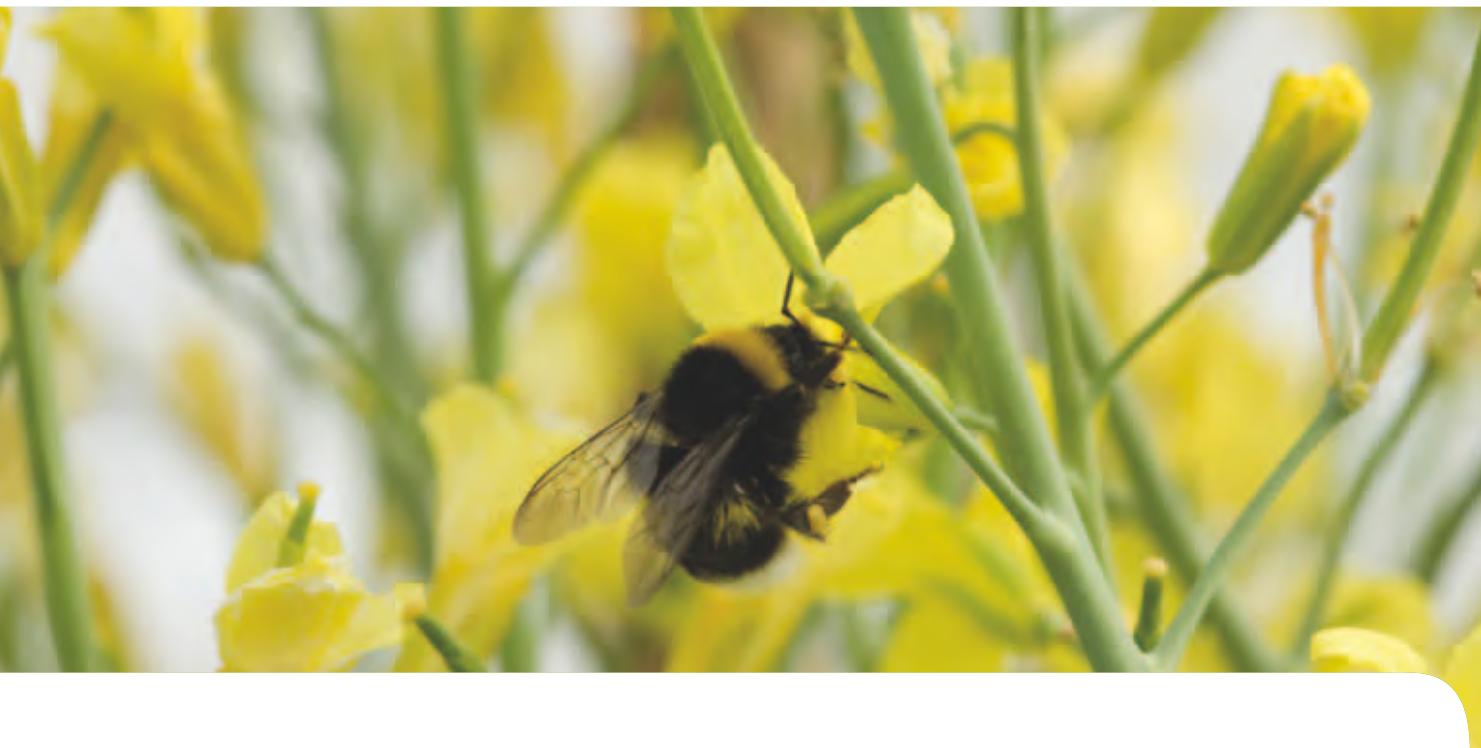

RZ Select

Sortiment kupusnjača za Srbiju
Kako se mogu smanjiti troškovi navodnjavanja?
Seme sortirano po veličini

Bez uvođenja stalnih novina u proizvodnju, nemoguće je držati korak sa konkurencijom. Bez obzira na to što su poslednjih godina proizvođači kupusa ostvarili pozitivan bilans, treba obratiti pažnju na promene u zahtevima tržišta i zadovoljenje novih potreba potrošača.

Potreba za glavičastim kupusom, ne samo u našoj zemlji, nego i većini evropskih zemalja pokazuje tendenciju opadanja. Potrošači glavičastog kupusa su uglavnom stariji ljudi, dok mlađe generacije pokazuju veće interesovanje za karfiol, brokoli i kelerabu. Kao razlozi za ovakav izbor omladine navode se ukus, čvrsti i grubi listovi kupusa.

Kako se mogu uneti promene u ovaku tendenciju tržišta? Kao odgovor dovoljno je spomenuti brokoli i karfiol. Brokoli je za 15-20 godina od nepoznate biljke postao nezamenljiv proizvod kod prodavaca. Keleraba je za nekoliko godina od drvenaste, bezlisne robe, koja se uglavnom prodavala na kilogram, postala interesantna, cenjena i moderna biljka, kako po ukusu, tako i po izgledu. Ovakva promena se očekuje i kod kupusa. Kompanija Rijk Zwaan već godinama se trudi da stvori takve hibride koji se mogu proizvoditi jednostavno i sa malo ulaganja. Sa druge strane sama pojava ovih proizvoda, ukus i kvalitet nude potrošačima nešto neobično i novo. Uvođenjem novih hibrida na tržište obezbeđuje se aktivna podrška marketinške službe Seeds&Services, koja je svoju

pozitivnu ulogu dokazala kod uvođenja nove sorte salate „Salanova“. U ovom izdanju kataloga, pored već dobro poznatih hibrida, poseban akcenat je stavljen na nove hibride koji se po prvi put pojavljuju na tržištu. Ovi hibridi se izdvajaju od ostalih, već dobro poznatih, ne samo po tome što se mogu lako i jednostavno proizvesti, nego i po tome što se zbog ukusa i raznolikosti primene može očekivati priznanje od strane potrošača. Takve osobine imaju TACOMA RZ i MULTIMA RZ kupusi pljosnatih glavica, MUCSUMA RZ kupus za čuvanje, od hibrida karfiola CERCY RZ i STABILIS RZ i EDER RZ kao predstavnik kelerabe.

Iskoristite mogućnosti koje vam nude inovativni hibridi kompanije Rijk Zwaan i odgovorite na izazove tržišta!

Štedimo?! Kako i gde?

Reč štednja je sve prisutnija u našoj svakodnevnoj komunikaciji. Zbog teškoća na tržištu proizvođači veoma često na dosta opasan i nezahvalan način pokušavaju da uštede novac na tehnologiji proizvodnje. U daljem tekstu dati su neki korisni saveti za „štendnju“.

Uzgoj rasada, ali kako?

Sve češće se javlja ova dilema, jer proizvođači su uvek proizvodili rasad za svoje potrebe kao i seme za narednu godinu. U poslednje vreme zbog hibrida koji imaju visok potencijal za prinos, kvalitet same proizvodnje i prinosa umnogome zavisi od kvalitetno proizvedenog rasada. Kvalitetan rasad, u dobroj kondiciji lakše se prilagođava na okolinu posle presađivanja čak i u stresnim uslovima. Poseban značaj ima i procenat uspešnosti, da se od posejanog semena dobije kvalitetan i zdrav rasad.

Proizvođači su zauzeti i nemaju dovoljno vremena za proizvodnju rasada, odnosno za pravilnu, vrhunsku proizvodnju. Zbog toga mnogi kupuju gotov rasad, kao u Zapadnoj Evropi, gde je to već davnašnja praksa. Ako se ipak odlučite da sami proizvedete rasad, treba poštovati i ne zaboraviti sledeće karakteristike proizvodnje:

- za proizvodnju dobrog sadnog materijala, najbitniji faktor je da se obezbede potrebni klimatski uslovi od setve do gotovog rasada,
- poznato je da su kupusnjače toleranze na niske temperaturе. Optimalna temperatura za nicanje je 18-20°C. Pošte nicanja, treba obezbediti dnevnu temperaturu 16-18°C, a noćnu 12-14°C, kako bi dobili jak i zdrav rasad. Treba

izbegavati da temperatura konstantno bude 5-8°C, jer na tako niskim temperaturama počinje jarovizacija – što za posledicu ima procvetavanje,

- optimalna temperatura u letnjem periodu se može ispoštovati samo u klimatizovanim prostorijama (za vreme nicanja). Ukoliko se ne obezbedi optimalna temperatura, javljaju se problemi sa semenom koje se zbog velike topote suši. Ako se zaliva, može doći do potparivanja. U oba slučaja, rezultat je veoma loš: slabo nicanje, a u ekstremnim situacijama 90-100% propadanje. U praksi je dokazano da temperatura iznad 25°C negativno utiče na nicanje semena, a temperatura iznad 30°C drastično smanjuje procenat niklih biljaka – naročito su osjetljivi karfiol i keleraba,

- od početka maja treba zaštititi rasadnik od visokih temperatura. U suprotnom, potrebno je češće zalivati što dovodi do ispiranja hranljivih elemenata i do propadanja rasada. Pojavljivanje mahovine na supstratu je rezultat i pokazatelj suvišne vlage,
- česta greška je ista prihrana kelerabe i ostalih povrtarskih kultura. Suvlačna vlaga (zalivanje) i azotno đubrivo pružavaju štetu rasadu, tako da rasad postaje manje otporan, a struktura celija slabija. Nije retko da u takvim slučajevima glavica bude cilindrična

sve do berbe. Producira se vegetacija, a glavica neće imati lep oblik. Ne treba zaboraviti da je period proizvodnje rasada kelerabe 7-10 dana kraći od ostalih kupusnjača i zahteva hranljivi rastvor sa kalijumom (odnos N i K 1:1.1-1.3),

- za proizvodnju rasada koristiti samo čist, sterilizovan treset, bez korova i štetočina,
- specijalizovani staklenici obezbeđuju najbolje mikroklimatske uslove za proizvodnju rasada,
- za proizvodnju na otvorenom polju treba koristiti rasad u kockama. Na ovakav način sprečava se kontaminacija rasada (korovi, štetočine). Mnogi proizvođači za proizvodnju rasada kupusnjača koriste deo zemljišta gde se kasnije vrši i proizvodnja. Iz godine u godinu akumuliraju se korovi, štetočine u zemljištu, što za posledicu ima bolestan, zaražen rasad. Ovakve biljke će imati znatno manji prinos (na primer: Xanthomonas campestris pv.campestris).

Ako odlučite da sami proizvodite rasad, to može biti ušteda samo ako proizvedete rasad dobrog kvaliteta, u suprotnom šteta će biti mnogo veća.

Zalivanje - Kako? Kad?

Kako se mogu smanjiti troškovi navodnjavanja?

Različiti sistemi za navodnjavanje su skupi, a u nekim slučajevima mogu biti i najskuplji deo proizvodnje. Često i neadekvatno zaliwanje može biti razlog za pojavljivanje različitih bolesti.

- Navodnjavanje rasprskivačima stvara veliki gubitak vode, čak i do 50 %. Da bi se smanjili gubici treba izbegavati zaliwanje u podnevim časovima i zalisti u ranim prepodnevnim i noćnim časovima. Na takav način iskorisćenje vode može biti 85-90%,
- intenzivno korišćenje rasprskivača i mikrorasprskivača znatno povećava mogućnost pojavljivanja gljivičnih obojenja (Peronospora, Alternaria) i bakterioza (Xanthomonas). Treba zalisti ređe, u većim dozama (30- 40 mm), na ovaj način list će kraće biti vlažan, što smanjuje mogućnost infekcije,
- ako se koristi navodnjavanje rasprskivačima (svakih 2- 6 dana), usev treba preventivno zaštiti od bolesti,
- navodnjavanje sistemom kap po kap se retko koristi za navodnjavanje kupusnjača. U mediteranskom regionu ovaj način je najuspješniji. Jedan od razloga je cena vode, drugi razlog je da je lišće uvek suvo, a ispiranje zemljišta je manje nego kod navodnjavanja preko lista.

Fertigacija ima mnogo prednosti, ali obrada zemljišta je otežana zbog cevi. U tim zemljama, gde je fertigacija u kupusnjačama rasprostranjena, ovaj problem se rešava ukopavanjem cevi nekoliko centimetara u dubinu.

O čemu treba voditi računa kod navodnjavanja? Ne preporučuje se intenzivno navodnjavanje na početku vegetacije zato što se tada korenov sistem razvija samo u površinskom delu zemljišta. Kada se uveća zahtev za vodom (formiranje glavice), veoma teško i uz mnogo troškova mogu se zadovoljiti potrebe biljaka. Zbog toga zemljište treba dobro zalisti pre i posle sadnje, a zatim po potrebi, u prepodnevnim časovima. Karfiol i kupus treba intenzivno zalisti od sredine vegetacije (karfiol vegetacije od 80 dana, intenzivno zalisti posle 40 dana). Gubitak vode se može smanjiti ako se 1-2 dana nakon zalistanja zasad kultivira, dok nam gustina listova to dozvoljava. Na takav način se suzbijaju korovi i sprečava kapilarno isparavanje

vode. Od trenutka formiranja glavica neophodno je da biljke imaju dovoljno vode kako bi izdržale visoke temperature. Izuzetak je keleraba čiji je korenov sistem u površinskom sloju zemljišta što zahteva intenzivno navodnjavanje, u toku leta i više puta dnevno.

Organizacija rada

Dobra organizacija rada pozitivno utiče na smanjenje troškova proizvodnje. Na primer:

- bez automatizacije ima previše premeštanja robe, smanjuje se kvalitet, rad je usporeniji, previše radne snage,
- na parcelama gde su biljke neujednačene npr. kod berbe karfiola treba 5-8 puta obići parcelu, međutim berbu je moguće obaviti u 2 - 3 navrata gajenjem novih hibrida, ujednačenim rasadom, optimalnom pripremom zemljišta i preciznim zalistanjem.
- Proizvodnja treba biti tako organizovana da omogućuje efikasnu berbu!

Karfiol

Witki RZ F1

Ekstra rani karfiol za najraniju prolećnu proizvodnju, izuzetnog kvaliteta.

- Za proizvodnju u zaštićenom prostoru, lisna masa štiti snežno belu, kompaktnu glavicu, veoma lepog izgleda
- Tolerantan na stresne uslove
- Zahteva nešto intenzivniju prihranu i navodnjavanje

Sadnja: od kraja februara do sredine marta

Sklop: 35.000-50.000 biljaka/ha

Divita RZ F1

Odlične rezultate daje u različitim vremenskim uslovima. Pokazuje visoku toleranciju na hladan prolećni period. Postiže kvalitet uporediv sa vodećim hibridima srednje rane vegetacije.

- Vegetacija 65-68 dana, 4-7 dana pre Chamborda
- Formira glavicu vrhunskog kvaliteta, mase 0,9-1,8 kg
- Biljka je kompaktna, dobro podnosi gušću sadnju, u intenzivnim uslovima na otvorenom i u zaštićenom prostoru daje izuzetne rezultate
- Proizvodnja je sigurna i u uslovima hladnog proleća

Sadnja: od 20. februara u zaštićenom prostoru, od 20. marta do sredine aprila na otvorenom polju, za jesenju proizvodnju na otvorenom polju od 5. jula do 15. avgusta

Sklop: 35.000-45.000 biljaka/ha

Chambord RZ F1

Vrlo dobar i pouzdan hibrid srednje rane vegetacije i vrhunskog kvaliteta glavice.

- Vegetacija 70-74 dana, vegetacioni period stabilan i u uslovima visokih temperatura
  - Za prolećnu i jesenju berbu
  - Laka berba i priprema za tržište
  - Glavica je kompaktna, snežno bele boje, dobro pokrivena, mase do 1,5 kg
  - Namjenjen za svežu potrošnju
- Sadnja:** od sredine marta do sredine aprila kao i od sredine juna do 10. avgusta
- Sklop:** 25.000-35.000 biljaka/ha

Karfiol

Stabilis RZ F1 ▲

Novi hibrid, univerzalne namene

- Ima 5-7 dana kraću vegetaciju od Santamarie - u letnjem periodu vegetacija je 75 dana
- Formira glavicu odličnog kvaliteta, kompaktnu i u letnjem periodu, nije osetljiv na pojavu promene boje (ružičasta boja cvasti)
- Srednje bujan hibrid, listovi odlično štite glavicu
- Nije osetljiv na nedostatak kalcijuma
- Stabilis RZ je namenjen za intenzivnu proizvodnju, zahteva intenzivniju prihranu i navodnjavanje

Sadnja: na otvorenom polju od 20. marta do 10. avgusta, za svežu potrošnju

Sklop: 28.000-40.000 biljaka/ha

Santamaria RZ F1

Već godinama najomiljeniji hibrid među proizvođačima. Razlog za to je prilagodljivost i dobar kvalitet koji postiže hibrid i u nepovoljnim uslovima. Može se gajiti na raznim tipovima zemljišta.

- Listovi su uspravni, odlično pokrivaju glavicu tokom cele vegetacije
  - Glavica je snežno bele boje, nije osetljiva na promenu boje (ružičasta boja cvasti)
  - Vegetacija 75-80 dana u letnjem periodu, 80-85 dana u jesen nakon rasađivanja, čak i kod viših temperaturi
  - Izvanredno tolerantan na visoke temperature što letnju proizvodnju čini sigurnom
  - Nije osetljiv na nedostatak kalcijuma
  - Glavica je dobro pokrivena, mase 2,5-3,0 kg
  - Za potrošnju u svežem stanju i industrijsku preradu, dobro podnosi duže skladištenje u hladnjačama
- Sadnja:** od aprila do početka avgusta
- Sklop:** 23.000-33.000 biljaka/ha

KARFIOL

NOVO

Cercy RZ F1 ▲

(RZ 26-220)

- Sazreva 5-7 dana posle Santamarie, vegetacija u letnjem periodu 85 dana, a tokom jeseni 90-95 dana
  - Lisna masa je veća u odnosu na Santamariju, lišće je više za 10 cm, sa voštanom prevlakom
  - Glavica je kompaktna, snežno bele boje, dobro podnosi visoku temperaturu, nije osetljiva na promenu boje (ružičasta boja cvasti)
  - Izvanredno tolerantan na visoke temperature kao i Santamaria, ako se seju zajedno obezbeđuje se kontinuitet berbe
  - Tolerantan je na bolesti
  - Cercy RZ je namenjen profesionalnim proizvođačima, ali ga uspešno mogu gajiti i hobи proizvođači
  - Namjenjen je za potrošnju u svežem stanju i industrijsku preradu, dobro podnosi skladištenje u hladnjačama
- Sadnja:** od kraja marta do 20. jula
- Sklop:** 23.000-33.000 biljaka/ha

Dexter RZ F1

Univerzalni hibrid, specifičnih karakteristika, jednostavan za proizvodnju, sa dobim kvalitetom glavica.

- Vegetacija u letnjem periodu 75 dana, u jesen 85 dana
- Tolerantan na plamenjaču, čak se ni u jesen ne pojavljuju simptomi plamenjače
- Dobro podnosi hladniji period
- Veoma bujan korenov sistem, zbog toga se može gajiti i na lošijim zemljištima
- Listovi odlično pokrivaju glavicu do kraja vegetacije
- Lako se bere, glavice se lako dele na manje delove koji su u prečniku od 4-6 cm, pa je zbog toga idealan za preradu, industriju
- Berba: od juna do novembra

Sadnja: od početka aprila do kraja jula

Sklop: 25.000-32.000 biljaka/ha

Casper RZ F1

Jedan od najuspešnijih hibrida za letnju i jesenju berbu.

- Za berbu dospeva za 85 dana u letnjoj proizvodnji, za 95 dana u jesenjoj
- Glavica je snežno bele boje visokog kvaliteta, mase 1,2-3,0 kg
- Ostvaruje dobre rezultate i u lošijim proizvodnim uslovima (vruća leta ili jeseni sa malo padavina)
- Listovi su uspravni, dobro pokrivaju glavicu
- Tolerantan je i na razdoblja s vrlo niskim temperaturama (može da izdrži i do -9°C bez problema)
- Pogodan i za preradu

Sadnja: od kraja marta do sredine aprila kao i od početka juna do kraja jula

Sklop: 25.000-35.000 biljaka/ha

Castellum RZ F1

Hibrid koji se lako gaji, odličan za proizvođače koji gaje karfiol u ekstenzivnim uslovima

- Tolerantan na niske temperature
  - Vegetacija 90-95 dana
  - Tolerantan na stresne uslove zahvaljujući vrlo snažnom i dobro razvijenom korenovom sistemu
  - Nije osjetljiv na bolesti, dobar je i za bio proizvodnju
  - Kompaktna glavica mase do 3,0 kg odlično je pokrivena brojnim listovima
  - Namjenjen za potrošnju u svežem stanju i industrijsku preradu
  - Berba: od septembra do novembra
- Sadnja:** od početka juna do kraja jula, ali daje dobre rezultate i u prolećnoj proizvodnji (od 20. marta do 20. aprila)
- Sklop:** 23.000-32.000 biljaka/ha

Zeleni karfiol

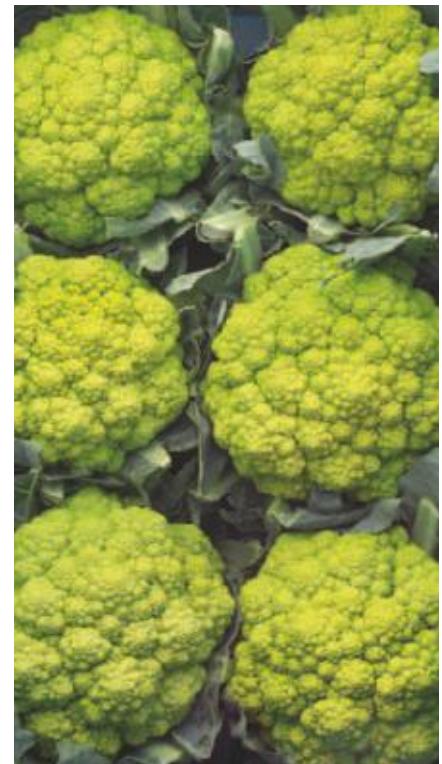
Vitaverde RZ F1 ▶

Prvi zeleni karfiol koji je pogodan i za letnju i za jesenju berbu

- Prvi hibrid koji eliminiše problem razvoja lisne mase i uspeva formirati kompaktnu glavicu čak i u periodu pozognog leta
- Za kvalitetnu berbu od juna do novembra, u kontinuitetu
- Vegetacija 75 dana
- Snažni, uspravni listovi
- Lepa, teška glavica jednostavna za berbu

Sadnja: od aprila do kraja juna

Sklop: 30.000-35.000 biljaka/ha

Kupus beli

Jetma RZ F1

- Najraniji hibrid, vegetacija 53 dana
- Dobro popunjene glavice, okrugle, obezbeđuju veliki prinos, imaju lep ukus – zbog toga je tako omiljen hibrid na tržištu kupusa
- Prosečna masa glavice 0,8-1,5 kg
- Jetma RZ može 5-7 dana posle završetka vegetacije ostati u polju bez pucanja
- Donji listovi kompaktni i zbog toga odlično podnosi gustu sadnju
- Nije osetljiv na trulež kupusa
- Odlično podnosi nisku temperaturu
- Za ranu prolećnu proizvodnju u plastenicima i niskim tunelima, ali daje dobre rezultate i na otvorenom polju
- Setva u plastenicima od kraja decembra, a za proizvodnju na otvorenem polju od sredine januara – proizvodnja rasada se vrši u hranjivim kockama (4-5 cm)

Sadnja: u plastenicima od sredine februara, na otvorenom polju od sredine marta do sredine aprila (uz pokrivanje agrilom)

Sklop: 50.000-75.000 biljaka/ha

KUPUS BELI

NOVO

Rayma RZ F1

(RZ 30-228)

- Vegetacija 56 dana
- Rani hibrid, krupnih glavica, za prolećnu i ranu letnju berbu
- Formira atraktivne, pravilne i okrugle glavice mase 1,3-1,5 kg
- Odlično se prilagođava različitim klimatskim uslovima

Sadnja: od sredine marta do kraja aprila. Može se gajiti sa Ademom zbog slične tehnologije proizvodnje i tako obezbediti duži period berbe

Sklop: 40.000-50.000 biljaka/ha

Adema RZ F1

Adema RZ je rani hibrid, namenjen za gajenje na otvorenom polju.

- Vegetacija 58-60 dana, odlično se čuva u polju što omogućava dovoljno dug period berbe
  - Masa glavice je od 1,0-1,3 kg na početku berbe, oko 65-og dana može dostići 1,5-2,0 kg
  - Glavica je atraktivne tamnozelene boje listova
  - Dugo čuva svežinu, što ga čini pogodnim za prodaju u supermarketima
  - Vrlo tolerantan na stresne uslove u ranom prolećnom periodu
  - Odlično podnosi transport
  - Zbog malog broja bočnih listova pogodan je za gustu setvu, ali mnogi ga seju ređe zbog kišeljenja
- Sadnja:** od sredine marta do sredine aprila na otvorenom, za postrnu setvu od početka avgusta do 20. avgusta
- Sklop:** 40.000-50.000 biljaka/ha

Cilema RZ F1

Srednje rani hibrid, namenjen za preradu ili svežu potrošnju.

- Vegetacija 70-75 dana
- Prosečna masa glavice 2,0-3,5 kg
- Dugo čuva svežinu u polju
- Glavice su okrugle, atraktivne svetlozelene boje
- Može se gajiti kao osnovna kultura, ali i postrno

Sadjna: od sredine marta do početka maja, a za jesenju berbu treba ga saditi tokom jula

Sklop: 30.000-40.000 biljaka/ha

KUPUS BELI

NOVO

KUPUS BELI

NOVO

Multima RZ F1

(RZ 30-254)

Univerzalan hibrid

- Vegetacija u letnjem periodu 80 dana, u jesenjem 85 dana, 5-7 dana posle Tacome RZ
- Daje dobre rezultate i u nepovoljnim uslovima
- Ima snažan korenov sistem
- Otporan je na Fusarium (HR: Foc1), može se gajiti u monokulturi
- Glavice su blago spljoštene, mase 1,5-3,0 kg
- Listovi glavice su vrlo tanki, fine strukture, vrlo kompaktne, kočan je kratak
- 3-4 sloja listova su tamnozelene boje, zbog toga je glavica i posle par dana atraktivna
- Ima veoma dobar ukus (slatkast)
- Odličan izbor za upotrebu u svežem stanju, za salatu, ali i za preradu (kišeljenje)
- Tolerantan je na bolesti i tripse
- Može se gajiti od proleća do jeseni

Sklop: 35.000-40.000 biljaka/ha

Naoma RZ F1

(RZ 30-249)

- Vegetacija 80 dana
- Prosečna masa glavice 2,0-4,0 kg
- Glavice su blago spljoštene, na kraju vegetacije okrugle
- Listovi su malo deblji nego kod Tacome RZ, zbog toga bolje podnosi skladištenje i transport
- Naoma RZ je odličan izbor za upotrebu u svežem stanju i za industrijsku preradu
- Dobro podnosi sušu i visoke temperature, zato je namenjen za letnju i jesenju proizvodnju

Sklop: 35.000-40.000 biljaka/ha

Kupus beli

KUPUS BELI

NOVO

Tacoma RZ F1 ▲

(RZ 30-255)

- Vegetacija 75 dana
- Lako se gaji i ima veoma dobre osobine
- 3-4 sloja ispod površine listovi su još tamnozelene boje, prosečna masa glavice je 1,3-2,5 kg
- Ima snažan, dobro razvijen korenov sistem, zbog toga dobro podnosi sušu i visoku temperaturu i odlično se prilagođava različitim klimatskim uslovima
- Otporan na Fusarium, trips ga ne voli, veoma dobro podnosi gajenje u monokulturi, daje pouzdan prinos
- Nije osetljiv na deformaciju, može se gajiti u letnjim mesecima
- Odlično reaguje na gušću sadnju, ali može se saditi u ređem sklopu (glavice više okrugle)
- Kod gušće sadnje, u početnoj fazi gajenja koristi se manja količina azota od normalne preporučene količine
- Ima veoma dobar ukus (slatkast), nema jaku aromu
- Tacoma RZ je odličnog kvaliteta, upotreba u svežem stanju i preradi (kišeljenje)

Sadnja: od marta do 10. avgusta

Berba: od juna do novembra

Sklop: 35.000- 45.000 biljaka/ha

Marcello RZ F1 ▲

Idealan hibrid za letnju proizvodnju

- Vegetacija 85 dana, može da ostane u polju i 30 dana duže, zadržava kvalitet
- Glavice su mase 1,0-2,5 kg, okrugle, listovi su vrlo tanki, fine strukture, dobro podnosi kraće skladištenje
- Kompaktan, veoma dobro podnosi gustu sadnju

Sadnja: od početka marta do kraja jula**Sklop:** 35.000-50.000 biljaka/ha

Tolsma RZ F1

Vrlo zahvalan i jednostavan hibrid za gajenje. Pogodan za potrošnju u svežem stanju i srednje dugo skladištenje.

- Vegetacija 90-100 dana, odlično reaguje na gušću sadnju
- Glavice okrugle, mase 1,5-3,0 kg
- Lisna masa tamnozelene boje, zadržava boju i za vreme skladištenja
- Lako se bere i priprema za prodaju
- Dobro se čuva u polju (30 dana) što omogućava dugačak period berbe

Sadnja: od početka aprila do kraja jula**Sklop:** 35.000-45.000 biljaka/ha

Ancoma RZ F1

Vrlo pouzdan hibrid, odličnog kvaliteta.

- Vegetacija 110-120 dana
- Za jesenju berbu i skladištenje do aprila
- Glavice su lepe, blago spljoštene, ujednačene, kompaktne, mase 1,5-4,0 kg, lako se bere
- Listovi su tanki, veoma fine strukture
- Tolerantan na tripse
- Otpornost na Fusarium daje dodatnu sigurnost proizvodnji
- Na različitim tipovima zemljišta i bez navodnjavanja ostvaruje dobar kvalitet i siguran prinos
- Odličan izbor za upotrebu u svežem stanju, skladištenje i preradu (kišeljenje)
- Za preradu je važno da ima belu boju, slatkast ukus, visok sadržaj suve materije
- Veličina glavice zavisi od sklopa i termina sadnje

Sadnja: od aprila do kraja juna

Sklop: 25.000-35.000 biljaka/ha

Zuleima RZ F1

- Vegetacija 120 dana
- Formira blago pljosnate glavice, odličnog kvaliteta, sa velikim procenom suve materije, mase 2,5-6,0 kg, za preradu (kišeljenje) i potrošnju u svežem stanju
- Daje dobre rezultate i u nepovoljnim uslovima proizvodnje (bez navodnjavanja, različiti tipovi zemljišta)

Sadnja: od maja do 20. juna

Sklop: 25.000-32.000 biljaka/ha

Mucsuma RZ F1

Vegetacija 125 dana, vrhunski hibrid za skladištenje, veoma lako se gaji

- Glavice okrugle, mase 1,5-4,0 kg
- Listovi su tamnozelene boje sve do 4-5 sloja, što glavicama daje svež izgled i nakon dužeg skladištenja
- Ima finu spoljašnju strukturu, veoma dobar ukus, najprodavaniji hibrid
- Zbog visokog sadržaja suve materije dobro se skladišti – u hladnjačama do kraja maja bez gubitka kvaliteta
- Lako se bere i priprema za prodaju
- Glavice se nalaze relativno visoko, zbog toga je laka berba, lako se gaji, čak i u monokulturi
- Otporan je na Fusarium i na tripse
- Mucsuma RZ daje dobre rezultate i u nepovoljnim uslovima proizvodnje – bez navodnjavanja daje relativno velike prinose
- Odličan izbor za upotrebu u svežem stanju i skladištenje
- Kod ređeg sklopa glavice dostižu masu 3,0-4,0 kg, pogodan je za preradu i kišeljenje

Sadnja: od maja do sredine juna

Sklop: 28.000-42.000 biljaka/ha

Kupus crveni

Redma RZ F1

Fleksibilan, srednje rani hibrid.

- Vegetacija 80 dana
- Glavice su okrugle, intenzivno crvene boje, mase 1,5-3,0 kg, dugo čuvaju svežinu u polju
- Pogodan za postrnu setvu posle krompira i kupusa
- Koristi se za potrošnju u svežem stanju, preradu i kraće skladištenje

Sadnja: od marta do kraja jula

Sklop: 30.000-40.000 biljaka/ha

Rexoma RZ F1

Popularan jesenji hibrid, koji je namenjen za svežu potrošnju, skladištenje i preradu

- Vegetacija 120 dana
- Glavice su okrugle, tamnocrvene boje, kočan je vrlo kratak, mase 1,5-3,5 kg
- Čvrste glavice čine ga pogodnim za skladištenje do maja bez gubitaka u kvalitetu
- Može se gajiti i bez navodnjavanja
- Odlične rezultate daje i u lošijim uslovima gajenja

Sadnja: od početka aprila do sredine juna

Sklop: 27.000-40.000 biljaka/ha

Kelj

Salima RZ F1

Dobro poznati, veoma rani hibrid kelja.

- Vegetacija 55-60 dana
- Glavice su kompaktne, mase 1,0-2,0 kg, veoma prijatnog ukusa (nije ljut)
- Za plasteničku proizvodnju i u rano proleće za proizvodnju na otvorenom polju

Sadnja: od 20. februara (u negrejanim objektima), od sredine marta (na otvorenom polju) do kraja aprila

Sklop: 40.000-55.000 biljaka/ha

Margot RZ F1

- Vegetacija 110 dana
- Glavice su mase 1,5-2,0 kg, blago spljoštene, listovi plavozelene boje
- Za jesenju berbu
- Snažna biljka sa velikom lisnom masom
- Visoka tolerancija na bolesti

Sadnja: od maja do kraja juna

Sklop: 27.000-33.000 biljaka/ha

Keleraba

Volturno RZ F1

Već godinama je najbolji hibrid za proizvodnju u letnjim mesecima.

- Lisna masa je snažna i uspravna
- Visoka tolerancija na bolesti
- Veoma snažan korenov sistem daje sigurnost u proizvodnji čak i u lošijim, stresnim proizvodnim uslovima i na lošijim zemljištima
- Jednostavan za branje
- Može se gajiti u poluintenzivnim uslovima, daje veliki prinos
- Nije osetljiv na pucanje stabla

Sadnja: od proleća do jeseni na otvorenom polju, a u plastenicima od ranog proleća

Eder RZ F1

Dobro poznat hibrid pogodan za gajenje u plastenicima i na otvorenom tokom cele godine.

- Univerzalan, veoma pouzdan hibrid koji dugo zadržava belinu hipokotila i u uslovima kratkog dana i slabijeg intenziteta svetlosti
- Srednje rani hibrid
- Hipokotil čuva svežinu dugo nakon tehnološke zrelosti i ne menja optimalan/poželjan oblik
- Pogodan za svežu potrošnju i industrijsku preradu
- Može se gajiti od proleća do kasne jeseni (u plastenicima i na otvorenom), za dobijanje dobrih rezultata tokom letnje proizvodnje neophodno je navodnjavanje
- **Berba:** od februara do decembra
- **Sklop:** 10-13 biljaka/m²

Brokoli

BROKOLI

NOVO

Monfilis RZ F1

(RZ 25-59)

Najnoviji hibrid. Za berbu od maja do jeseni.

- Glavice su tamnozelene boje, uniformne, kompaktne, mase 0,7-1,5 kg, umereno formira zaperke
- Korenov sistem je veoma dobro razvijen
- Dobro se čuva u svežem stanju
- Dobro podnosi višu temperaturu, obrazuje cvast odličnog kvaliteta

Sadnja: od sredine marta do početka avgusta

Sklop: 30.000-40.000 biljaka/ha

Agassi RZ F1

Vrhunski hibrid za potrošnju u svežem stanju i preradu. Najbolji, najpouzdaniji hibrid za letnju proizvodnju.

- Vegetacija 70-75 dana
  - Cvast tamnozelene boje, vrlo kompaktna i ujednačena, mase 0,7-1,3 kg
  - Nije osetljiv na promenu boje
  - Obrazuje 5-6 sekundarnih zaperaka
- Sadnja:** od kraja marta do početka avgusta
- Sklop:** 30.000-40.000 biljaka/ha

Seme sortirano po veličini

Graded seme (GD)

Kod gajenja povrća, a naročito kod kupusnjača, osim odabira hibrida veoma je važan i kvalitet semena koji utiče na kvalitet rasada, a samim tim i na ukupan prinos. Osobine hibrida su iste kod svih tipova semena (normalno, graded ili precizno).

Razlika je u iskorišćenosti tih pozitivnih osobina. Normalno seme bez dodatnog tretmana može ispoljiti manje ujednačeno nicanje i vitalnost u poređenju sa drugim tipovima semena, a posledica toga je neujednačen

rasad. GD seme ima visok procenat nicanja, ujednačeno nicanje, bolji kvalitet rasada što pozitivno utiče na visinu i kvalitet ukupnog prinosa.

U Centralnoj i Istočnoj Evropi proizvodnja kupusnjača je u porastu, a to zahteva i proizvodnju kvalitetnog, ujednačenog rasada. RZ je uveo u tim delovima Evrope GD seme kupusa. Ovo seme ima skoro istu klijavost i procenat nicanja kao PR (precizno) seme, a veličina semena je ujednačenija u odnosu na NS (normalno) seme.

GD seme uz primenu najsavremenije tehnologije proizvodnje rasada čini prizvodnju rentabilnom. Prednosti korišćenja GD semena su: ujednačeno nicanje, viši procenat dobijenog rasada, ujednačenije bilje, veći prinos i bolji kvalitet plodova – veći profit. RZ hibridi: Jetma, Adema, Tacoma, Ancoma, Mucsuma – u 2011. godini su već pristupačni kao GD seme.

EXCCIT tretman

Xanthomonas campestris pv. campestris (crna trulež provodnih sudova) je bakterija (naročito česta kod belog kupusa i karfiola) koja prouzrokuje velike probleme u proizvodnji kupusnjača.

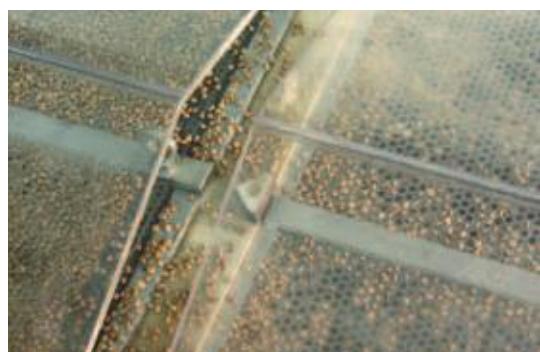
Zbog sposobnosti ovog patogena da se održi nekoliko godina, zaštita i kontrola su veoma složene. Bakterija prezimljava na zaraženim biljkama, u zemljištu i u semenu, tako da je pored agrotehničke zaštite potrebno i specijalno tretiranje semena.

Rijk Zwaan veliku pažnju poklanja zdravstvenoj ispravnosti semena. U slučaju da postoji i najmanji rizik od infekcije sema podleže specijalnom EXCCIT tretmanu. Svi hibridi se testiraju pre nego što dođu do proizvođača. Ovim specijalnim tretmanom (EXCCIT) tretira se spoljašnji i unutrašnji deo semena i suzbija se Xanthomonas ako postoji. Nakon

tretmana seme se ponovo testira. Ako je seme ispravno, odnosno nije zaraženo Xanthomonasom dobija oznaku EXCCIT i može se koristiti u proizvodnji.

Posledica ovog tretmana je i kraći rok trajanja semena, koje je do označenog datuma ispravno. Njegov kvalitet nicanja je isti kao i kod semena koja nisu tretirana. Upotreba EXCCIT tretiranog semena se ne razlikuje od upotrebe netretiranog semena (setva, nicanje...)

Oznaka EXCCIT, na pakovanju hibrida RZ znači dodatnu sigurnost u pogledu zdravstvenog stanja semena i zato vam preporučujemo RZ hibride.

Za više informacija o hibridima, tehnologijama
gajenja i porudžbinama molimo vas kontaktirajte:

Uvoznik i distributer:

za Srbiju:

RZ Agro d.o.o.

Kvantaška pijaca lokal 11,
Auto-put bb
11 070 Novi Beograd
za Bosnu i Hercegovinu:
RZ BiH d.o.o.
Laminci, 78 407

Dubravka Spasojević:

+381 63 470 620
e-mail: dubravka@ptt.rs
e-mail: info@rz-agro.rs
www.rz-agro.rs